

Treinreizen na corona: willen en mogen we nog?

Mark van Hagen, NS, mark.vanhagen@ns.nl

Dorine Duives, TU Delft, D.C.Duives@tudelft.nl

Valerie Severens, NS, valerie.severens@ns.nl

Bijdrage aan het Colloquium Vervoersplanologisch Speurwerk Corona Editie 2020

Opzet onderzoek

NS en de TU Delft doen onderzoek naar attitude en gedrag van treinreizigers vóór, tijdens en na de coronacrisis. Aanleiding is de coronacrisis en de overheidsmaatregelen om het virus in te dammen. NS wil inzicht krijgen in de drivers van het (reis)gedrag tijdens de pandemie en hoe dit gedrag zich ontwikkelt. Daarvoor is een online longitudinaal onderzoek opgezet, waarvoor deelnemers van het NS Panel zijn uitgenodigd. Zij kunnen op relevante momenten tijdens de pandemie aangeven wat hun (reis)gedrag is en hoe ze denken te gaan reizen na de pandemie. Het eerste onderzoek vond plaats tijdens de basisdienstregeling eind april en alle (100.000) panelleden van NS konden meedoen. Bijna de helft (47.502) heeft meegedaan en 96% wilde meedoen aan vervolgonderzoeken. Na de opstart van de volledige dienstregeling eind juni hebben 30.632 panelleden aan het tweede onderzoek meegewerkt. Eind september (na de zomervakantie) hebben 24.241 panelleden aan het derde onderzoek deelgenomen.

Resultaten

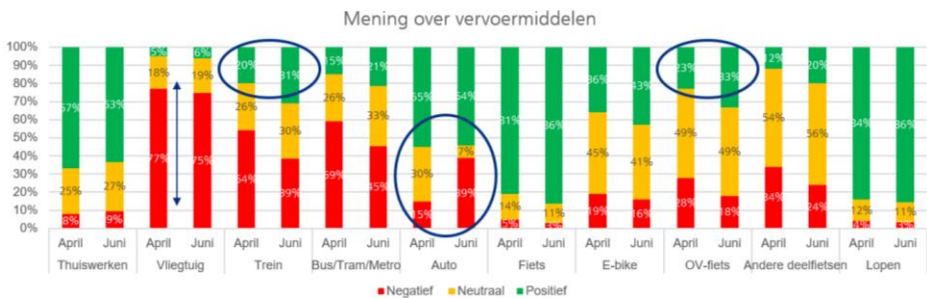
Gedrag

De resultaten van de eerste en tweede meting laten zien dat het openbaar vervoergebruik na de lockdown is gedecimeerd, maar daarna weer langzaam uit het dal kruipt. Echter vooral dagjesmensen zijn positief over de trein en weten deze weer te vinden. Terwijl het autoverkeer al weer bijna op het niveau van 2019 is, ligt het treingebruik in september 2020 op nog geen 50% van het niveau van 2019. De belangrijkste oorzaak is dat verreweg de meeste forenzen blijven thuiswerken, conform het advies van de overheid. Anders dan bij automobilisten geldt dat de meeste forenzen hoogopgeleide kenniswerkers zijn die makkelijk vanuit huis kunnen werken. Ook blijkt dat drie kwart van de respondenten positief is en blijft over thuiswerken. Het aantal mensen dat na corona denkt meer te gaan thuiswerken is gestegen van 50% in

april naar 62% in juni. Daarnaast geeft in juni 73% van de respondenten aan dat hun werkgever wil dat ze thuiswerken en adviseren werkgevers om het OV (20%) en de spits (29%) te mijden. Verder heeft 10% van de respondenten tijdens de coronaperiode een extra vervoermiddel aangeschaft, waarvan een klein deel (1,5%) ter vervanging van treinreizen; de auto voor langere afstanden en de fiets voor korte afstanden.

Attitude

In de figuur zien we dat ook de attitude ten aanzien van vervoerwijzen verandert tijdens de corona crisis.

De trein wordt in juni positiever beoordeeld dan in april, evenals de OV-fiets en deelfietsen. De auto wordt daarentegen minder gewaardeerd. Het vliegtuig wordt stevast negatief gewaardeerd en lopen en fietsen juist positief. Tijdens de corona crisis is een groot deel van de respondenten bewuster geworden van het klimaat (44%) en een duurzaam leven (46%). Tenslotte verwacht 10 tot 15% van de respondenten na de pandemie ander reisgedrag te hebben. Van de forenzen is dat zelfs een derde. Zij verwachten één of meerdere dagen thuis te gaan werken.

Conclusie

Het blijkt dat treinreisgedrag drastisch is veranderd tijdens de pandemie. Ook naar de toekomst lijkt het erop dat vooral de forenzen structureel meer denken te gaan thuiswerken. Echter, naast wat mensen zelf willen spelen er andere factoren een rol die bepalen of werknemers ook mogen thuiswerken, zoals sociale druk van de werkgever, collega's of de omgeving in de privésfeer. Tegelijkertijd zien we dat mensen op dit moment bewuster worden van het klimaat en duurzaamheid. We zijn benieuwd hoe de keuzen zich op de langere termijn zullen ontwikkelen en kijken uit naar de resultaten van het derde onderzoek.